

Îndrumar pentru Autoritățile Publice Locale

EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU

Acest îndrumar a fost elaborat cu asistența financiară a Suediei în cadrul proiectului “Comunități rezistente la schimbări climatice prin abilitarea femeilor” implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). Conținutul studiului este responsabilitatea exclusivă a autorului și nu reprezintă în mod necesar opiniile Suediei sau PNUD.

PNUD este organizația lideră a ONU care luptă pentru a pune capăt injustiției provocate de sărăcie, inegalități și schimbarea climei. Implicând o rețea extinsă de experți și parteneri din 170 țări, ajutăm comunitățile să beneficieze de soluții integrate și durabile, pentru oameni și pentru planetă.

ABREVIERI

APL - Autoritatea Publică Locală și care reprezintă Inițiatorul ESM și care elaborează DPP din proprie inițiativă și respectiv suportă cheltuielile pentru efectuarea ESM.

APC - Autoritate Publică Centrală

AM - Agenția de Mediu

CE* - Comisa de experți

DPP - Documente de Politici și Planificare

ESM - Evaluare Startegică de Mediu

MS - Ministerul Sănătății

MM - Ministerul Mediului

PA - Parte afectată

**Conform Legii nr.11/2017, CE este creată prin ordin al ministrului mediului și este constituită din experți desemnați de Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția „Moldsilva”, Agenția Națională Arheologică, Academia de Științe a Moldovei, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenția „Apele Moldovei”, Serviciul Hidrometeorologic de Stat.*

Prezentul Îndrumar este elaborat în corespundere cu versiunea modificată (MO326-333/21.10.22 art.626) a Legii nr.11/2017 privind Evaluarea Strategică de Mediu, care va intra în vigoare din 21.10.2023

ETAPELE EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU

Scopul Legii nr.11/2017 privind ESM este instituirea unui cadru juridic privind efectuarea ESM, inclusiv a procedurii în context transfrontalier dacă este cazul, în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a mediului, a prevenirii sau diminuării efectelor negative ale unor documente de politici și planificare asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației.

START

Determinarea necesității de efectuare a evaluării strategice de mediu.

Determinarea domeniului de aplicare a Raportului privind ESM.

Elaborarea Raportului privind ESM. Analiza calității Raportului privind ESM, inclusiv Analiza integrării aspectelor de mediu în proiectul DPP.

Emiterea AVIZULUI DE MEDIU.
Aprobarea DPP.

Monitorizarea impactului semnificativ al DPP asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației.

Prin integrarea aspectelor de mediu în luarea deciziilor strategice asigurăm managementul durabil al resurselor naturale!

DETERMINAREA NECESITĂȚII DE EFECTUARE A EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU

APL

Pentru DPP menționate la art.3, alin. (2) și (3) la Lega Nr. 11/2017 privind ESM, APL efectuează o evaluarea prealabilă conform criteriilor din Anexa Nr. 1 la lege și expediază informația pe suport de hârtie sau electronic către AM.

Informează publicul interesat.

Public interesat

În baza informației oferite de APL*, prezintă în cel mult 10 zile lucrătoare comentarii și propuneri către AM.

APL

APL va publica Decizia privind evaluarea prealabilă pe pagina sa web oficială și informează publicul interesat în decurs de 5 zile lucrătoare de la data recepționării.

APL va asigura realizarea ESM conform etapelor stabilite, în conformitate cu prevederile Legii nr.11/2017.

AM

AM în termen de 5 zile lucrătoare plasează informația pe pagina web și inițiază consultări cu APC, APL și MS.

APC, APL și MS

Transmit comentariile și propunerile către AM în termen de 10 zile lucrătoare din ziua recepționării informației.

AM

În termen de 20 zile lucrătoare, AM în baza informației primite de la APC, APL, MS și publicul interesat ia **Decizia privind Evaluarea prealabilă.**

În termen de 5 zile lucrătoare Decizia este plasată pe pagina web a AM și la sediul său.

*În conformitate cu cerințele Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional

Referințe legislative:

Art. 4 și 5 din Legea nr.11/2017 privind ESM

DETERMINAREA DOMENIULUI DE APLICARE A RAPORTULUI PRIVIND ESM

APL

APL transmite AM, pentru DPP specificate la art. 3, alin. (1) o **Cererea privind determinarea domeniului de aplicare a Raportului privind ESM.**

AM și APL în 5 zile vor plasa informația pe pagina web

AM

AM la cererea APL determină domeniul de aplicare a Raportului privind ESM, la etapa inițială de elaborare a conceptului DPP.

30 zile lucrătoare

APC, APL, MS Public interesat

Transmit comentariile și propuneri către AM în termen de 10 zile lucrătoare din ziua recepționării informației.

AM în funcție de natura și conținutul DPP emite **Decizia** cu privire la determinarea domeniului de aplicare a Raportului privind ESM.

AM transmite APL în scris Decizia

APL

APL în termen de 5 zile lucrătoare de la recepționarea Deciziei, asigură publicarea acesteia pe pagina web oficială. APL informează publicul cu privire la decizie prin anunț în mass-media, informații plasate pe pagina web oficială.

Termen de valabilitate:
3 ani de la data aprobării

Decizia cu privire la determinarea domeniului de aplicare a Raportului privind ESM este obligatorie pentru APL la întocmirea Caietului de sarcini destinat experților implicați la elaborarea Raportului privind EMS.

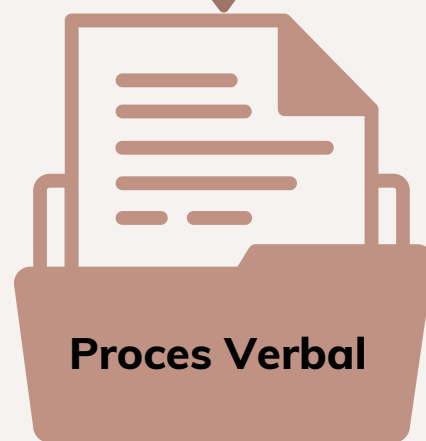
Referințe legislative:

Art. 7 și 10 din Legea nr.11/2017 privind ESM

DETERMINAREA DOMENIULUI DE APLICARE A RAPORTULUI PRIVIND ESM

AM

Desfășoară în mod obligatoriu consultări cu autoritățile publice interesate și MS.

Rezultatele consultărilor se consemnează într-un **Proces-verbal** care va conține lista cu informațiile agreeate reciproc, necesară întocmirii **Raportului privind ESM** și care este parte integrantă a acestuia.

Dacă la expirarea termenului de valabilitate a Deciziei cu privire la determinarea domeniului de aplicare a Raportului privind ESM APL nu prezintă AM Raportul privind ESM, decizia respectivă este considerată nevalabilă.

Referințe legislative:

Art. 7 din Legea nr.11/2017 privind ESM

INFORMAREA ȘI PARTICIPAREA PUBLICULUI LA ESM

APL

APL sub îndrumarea AM, informează publicul interesat privind:

- informația privind DPP;
- informația privind necesitatea consultărilor transfrontaliere cu privire la DPP;
- autoritatea responsabilă de adoptarea DPP;
- autoritatea competentă căreia i se pot transmite comentarii și propuneri;
- decizia privind evaluarea prealabilă;
- decizia cu privire la determinarea domeniului de aplicare a raportului privind evaluarea strategică de mediu.

Publicul Interesat

Publicul interesat în termen de 30 de zile va prezenta comentariile și propunerile privind informația primită.

AM

AM în baza comentariilor și propunerilor recepționate de la publicul interesat întocmește **Sinteza privind consultarea publicului*** și proiectul final al DPP.

Sinteza și proiectul final al DPP sunt supuse aprobării conform art.14 din Legea nr.11/2017.

APL, AM

Plasează pe paginile lor web oficiale Proiectul DPP, Raportul privind EMS și informația privind termenele de prezentare a comentariilor și propunerilor, inclusiv, după caz, ora și locul desfășurării dezbaterilor publice.

*Sinteza privind consultarea publicului este considerată informație publică.

Referințe legislative:

Art. 10 din Legea nr.11/2017 privind ESM

ELABORAREA RAPORTULUI PRIVIND ESM

Analiza calității Raportului privind ESM și Analiza integrării aspectelor de mediu în proiectul DPP

APL

APL este responsabil pentru elaborarea Raportului privind ESM până la aprobarea DPP în baza informațiilor incluse în Decizia cu privire la determinarea domeniului de aplicare a Raportului privind ESM.

APL transmite proiectul DPP și Raportul ESM spre examinare către AM* și le publică pe pagina web și informează publicul.

Public interesat

Transmit comentariile și propuneri către AM în termen de 30 zile lucrătoare din ziua publicării proiectului DPP și Raportul ESM.

APL

În termen de 5 zile lucrătoare de la recepționarea Concluziei de la AM, APL plasează copia acesteia pe pagina sa web oficială și informează publicul interesat.

*Pentru DPP final prezentat de APL spre adoptare și specificat la art. 3, alin. (1), lit. b) este imperativ de încorporat concluziile evaluării biodiversității.

**Analiza calității Raportului ESM se face în baza Ghidul de evaluare a calității Raportului privind ESM aprobat prin Ordinul ministrului mediului.

AM

În termen de 5 zile lucrătoare de la primirea Raportului ESM și proiectului DPP, AM transmite informația **Comisiei de experți** și o plasează pe pagina web oficială, inclusiv o expediază către organizațiile neguvernamentale de mediu.

CE

Primește de la APL copia comentariilor și a propunerilor parvenite de la publicul interesat.

În termen de 15 zile lucrătoare de la finalizarea consultărilor, CE transmite în scris către AM o **Opinie detaliată și argumentată despre calitatea Raportului ESM****.

În termen de 40 de zile de la data recepționării proiectului DPP, CE înaintea AM **Opinie argumentată cu privire la proiectul DPP**.

AM

În termen de 10 zile lucrătoare de la primirea opiniei CE elaborează **Concluzia privind calitatea Raportului ESM**.

Referințe legislative:
Art. 8, 8², 8³ din Legea nr.11/2017 privind ESM

ELABORAREA RAPORTULUI PRIVIND ESM

Analiza calității Raportului privind ESM și Analiza integrării aspectelor de mediu în proiectul DPP

AM

NECORESPUNZĂTOR

În cazul în care calitatea **Raportului privind ESM** este necorespunzătoare, AM în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea Opiniei CE elaborează **Concluzia cu privire la calitatea Raportului** și indică aspectele necorespunzătoare, precum și măsurile recomandate pentru definitivarea Raportului.

În cazul în care Raportul privind ESM a fost restituit pentru definitivare, termenul de examinare repetată a calității este de 20 de zile lucrătoare de la depunerea documentului finalizat de către APL.

Conținutul - cadru al Raportului privind ESM este redat în Anexa nr. 2 al Legii nr. 11/2017.

Pentru furnizarea informațiilor prevăzute în anexa nr. 2 pot fi utilizate informațiile disponibile privind impactul asupra mediului al DPP, care au fost obținute la alte niveluri de luare a deciziilor sau din alte acte normative

Referințe legislative:

Art. 8², din Legea nr.11/2017 privind ESM

PROCEDURILE DE EVALUARE STRATEGICĂ DE MEDIU ÎN CONTEXT TRANSFRONTALIER

MM

Dacă la etapa determinării necesității evaluării ESM sau în procesul de determinare a domeniului de aplicare al Raportului privind ESM, se constată că implementarea DPP pe teritoriul Republicii Moldova poate genera efecte transfrontaliere semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației dintr-un alt stat sau alte state, atunci **MM suspendă procedura de ESM** la nivel național și inițiază procedura de **ESM în context transfrontalier**.

PA

PA în termenul stabilit, decide dacă participă la ESM în context transfrontalier.

DA, participă

MM cu suportul AM propune desfășurarea unor consultări inițiale în vederea stabilirii metodelor, termenelor și altor aspecte ce țin de realizarea procedurii de ESM în context transfrontalier.

NU, participă

MM emite decizia privind încetarea procedurii de ESM în context transfrontalier și continuă procedura de ESM la nivel național și o plasează pe pagina sa web oficială în termen de 5 zile lucrătoare.

APL

La solicitarea MM va traduce informația necesară în limba statului sau statelor afectate.

MM

În baza informației traduse primite de la APL, MM transmite documentele traduse către PA și stabilește un termen de cel puțin 30 de zile în care partea sau părțile afectate urmează să comunice despre **participarea sau neparticiparea sa la procedura ESM în context transfrontalier**.

Aprobarea DPP se admite după finalizarea procedurii consultărilor interguvernamentale și de evaluare strategică în context transfrontalier.

După aprobarea DPP, APL prezintă MM în termen de 15 zile o copie a DPP tradus conform versiunii aprobate.

MM

MM transmite PA informația recepționată în termen de 10 zile de la recepționarea acestora.

Referințe legislative:

Art. 10¹, 11 din Legea nr.11/2017 privind ESM

EMITEREA AVIZULUI DE MEDIU APROBAREA DPP

AM

AM în funcție de opinia CE, rezultatele consultărilor publice și transfrontaliere (după caz) emite **AVIZUL DE MEDIU** și îl plasează pe pagina web oficială în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii.

AVIZUL DE MEDIU emis de AM este obligatoriu pentru APL la etapa de aprobare a DPP

APL

APL este informat în scris de AM cu privire la Avizul de mediu în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii acestuia și îl plasează pe pagina sa web oficială, inclusiv informează publicul interesat.

Aprobarea DPP

Pentru aprobarea DPP, APL va prezenta Concluzia cu privire la calitatea Raportului privind ESM, Avizul de mediu, precum și rezultatele consultărilor interguvernamentale.

AVIZUL DE MEDIU, conține informații despre:

- efectele semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației și acceptabilitatea documentului din punct de vedere al protecției mediului;
- măsurile de reducere sau compensare a efectelor semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației, și după caz, a efectelor transfrontaliere;
- concluziile evaluării biodiversității (după caz);
- măsurile luate cu privire la monitorizarea efectelor asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației, inclusiv măsuri suplimentare de monitorizare, după caz;
- motivele care stau la baza emiterii acestuia.

APL

După aprobare DPP, APL asigură publicarea acestuia pe pagina web și pune la dispoziție acestora Avizul de mediu și alte acte prevăzute în art.14, alin. (3)

Referințe legislative:

Art. 8⁴, 14 din Legea nr.11/2017 privind ESM

MONITORIZAREA IMPACTULUI SEMNIFICATIV AL DPP ASUPRA MEDIULUI ȘI SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI

APL

APL în limita competențelor sale și în conformitate cu programul stabilit, monitorizează efectele semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației, ale implementării DPP și expediază rezultatele monitorizării către AM.

APL publică pe pagina sa web oficială rezultatele monitorizării.

AM

Primește de la APL rezultatele monitorizării în conformitate cu calendarul și forma prevăzută în DPP.

Monitorizarea se efectuează cu scopul de a identifica efectele adverse neprăvăzute într-un stadiu incipient și pentru a putea întreprinde măsurile de remediere corespunzătoare.

Referințe legislative:

Art. 15 din Legea nr.11/2017 privind ESM